

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De contentione sanctorum Angelorum cum daemonibus, pro anima
cuiusdam vsurarii contriti, cap. 32

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

ta sterilitatis, vt in primo anno modius filiginis venderetur marca argenti. Reliqua huius visionis nimis sunt obscura, nec patet meo intellectui. APOLLONIVS: Tempore diuisionis Romani Imperij, Dominus Innocentius Papa a multis iudicabatur, ita vt eum diceret eiusdem schismatis auctorem, primo patrem Ottonis nimis fouendo, postea eundem persequendo. CAESARIVS: Propter hoc, cum idem beatae memoriae Innocentius die quadam sermonem Romae aedificatorium faceret in populo, Ioanes Capotius, qui Ottoni fauebat, eius sermonem interrupit, dicens: Os tuum os Dei est, sed opera tua opera sunt diaboli. APOLLONIVS: Peto vt nunc reuertaris ad contritionem, a qua, occasione quorundam verborum, satis digressum est. CAESARIVS: Tanta est virtus contritionis, vt nullum ei obstare possit peccatum, non periuria, non homicidia, non furta, nec usurae quidem.

CAPVT XXXII.

REVOLIT mihi senex quidam sacerdos & monachus nigri ordinis, natione Saxo, rem memoria dignissimam de quodam usurio, nec constat mihi si scripta sit. Dixit quendam fuisse usurarium diuitem nimis, qui diuersarum ecclesiarum thesauros loto pignoris tenebat, cuius cum esset inexplibilis auaritia, percussus est peremptoria infirmitate. Tunc primum in se reuersus, licet seruo, considerare coepit pondus usurae, tormenta gehennae, difficultatem poenitentiae: & vocans ad se quendam nigri ordinis Abbatem sibi familiare, dixit ei: Domine, grauer infirmor, non possum aliquid de rebus meis ordinare, neque usuras acceptas restituere; si volueritis de anima mea Deo reddere rationem, peccatorum meorum mihi promittere absolutionem, omnia bona mea, tam mobilia quam immobilia, potestati vestrae subiciam, ita vt de illis quod visum vobis fuerit faciatis. Cernens Abbas hominem contritum, & vere poenitentem, respondit: Ego deliberabo, festinansque ad Episcopum, verba usurarii ei exposuit, & quid consuleret inquisiuit: respondit Episcopus: Bonum mihi videtur, vt pro anima eius spondeas, & sub-

*Usurario
rum con-
uersiones*

& substantiam suscipias, ita duntaxat, ut ecclesie mee thesaurum mihi restituas. Mox Abbas ad ægrum rediens ait: Ego deliberaui ut bona tua suscipiam, & pro peccatis tuis Deo spondeam; respondit infirmus: Nunc consilium meum est, ut allatis curribus, omnia mea prius efferas, & menouissimè tollens, nullum patieris impedimentum in efferendo: habebat enim duas archas plenas auri & argenti, pignora etiam plurima in vasis, in libris, variisque ornamentis, frumentum, vinum, supellectilem multam, pecoraque infinita. Tunc Abbas prius omnibus præmissis, nouissimè in gestatorio ponens infirmum, properauit ad monasterium: sed mox ut ille monasterium intrauit, spiritum exhalauit. Abbas verò, non immemor sponsonis, in quantum potuit, vsuras restituit, plurimas pro illius anima largiens eleemosynas, residuum in vsus fratrum conuertit. Positum est corpus in oratorio, choris psallentium circa illud ordinatis: in ipsa nocte, cum fratres attentius psallerent, quatuor terribiles spiritus apparentes, feretrum à parte sinistra circumstabant, quibus visis, territi fratres, omnes, excepto vno seniore, fugerunt. Et ecce totidem Angeli sancti contra quatuor demones à parte dextra se ordinabāt, moxque is, qui primus inter demones videbatur, in illud Dauidicum erupit: Dixit insipiens, ut delinquat in semetipso, non est timor Dei ante oculos eius: hoc in isto homine impletum est. Alter dixit: Quoniam dolosè egit in conspectu eius, ut inueniatur iniquitas eius ad odium. Cui tertius subiunxit: Verba oris eius iniquitas & dolus; noluit intelligere ut bene ageret. Quartus dixit: Iniquitatem meditatus est in cubili suo; astitit omni viæ malæ, malitiam autem non odiuit. Tunc simul omnes dixerunt: Si Deus iustus, & verba eius vera, homo iste noster est, quia omnium horum reus est. Responderunt sancti Angeli; Si contra eum carmen Dauidicum profertis, procedite. Dixerunt demones: Ista nobis sufficiunt ad eius damnationem. Ad quod Angeli responderunt; Ex quo vos tacetis, nos incepti psalmi residua proferemus. Ait itaque primus:

Psalm. 53.

mts: Domine in cœlo misericordia tua, & veritas tua
 vsque ad nubes. Cui secundus adjecit: Iustitia tua sicut
 montes Dei, iudicia tua abyssus multa. Tertius verò:
 Homines & iumenta saluabis Domine, quæadmodum
 multiplicasti misericordiam tuam Deus. Cùm; quar-
 tus subiunxisset: Filij autem hominum in tegmine
 alarum tuarum sperabunt; simul in hanc vocem eru-
 perunt: Quia Deus iustus est, & scriptura solui non
 potest, filius hic hominis noster est, ad Dominum con-
 fugit, ad Dominum ibit, quia sub tegmine alarum il-
 lius sperauit. Inebriabitur ab vbertate domus eius, qui
 se lacrymis contritionis inebriauit, & torrente volu-
 ptatis suæ potabit eum: quoniã apud ipsum est fons
 vitæ, & in lumine eius videbit lumen. Ad hanc vocem
 dæmonibus confusis, & obmutescens, cœlestes
 nuntij animam contriti peccatoris tollentes, illis so-
 ciauerunt, de quibus Saluator in Euãgelio dicit: Gau-
 dium est in cœlo angelis Dei super vno peccatore peni-
 tentiam agente. APOLLONIVS: Quid amplius profuit
 vsurario, eleemosynæ an contritio? CÆSARIVS: Hoc
 securè dico, quia si contritio defuisset, modicum illi
 eleemosyna profuisset. Vis audire quantum Deus ac-
 ceptet eleemosynas vsurarij? APOLLONIVS: Volo, &
 desidero.

Luce 15

CAPVT XXXIII.

CÆSARIVS.

MUltorum ore celebratur adhuc Colonie fa-
 ctum cuiusdam vsurarij, in ecclesia S. Ge-
 reonis martyris sepulti, qui cùm esset diues
 & avarus, tandem diuina misericordia compunctus, sa-
 cerdotem adiit, confessionem fecit, & vt Deum pro pec-
 catis suis placaret, pollicitus est quia omnia sua pro
 illius nomine pauperibus erogaret; cui sacerdos re-
 spondit: Incide de panibus tuis eleemosynas, ita vt ci-
 stam ex eis impleas, claudesque illam; qui cùm die al-
 tera eandem arcam aperuisset, quot ibi posuerat eleë-
 mosynas, tot in ea reperit bufones; cui cùm sacerdos
 diceret: Vides nunc quãtũ Deo placeat eleemosynæ de
 vsura? territus ille respõdit: Domine quid faciã? Si vis,
 & inquit,